

ת"פ 65273/09/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 65273-09-19 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני	כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	פלוני

החלטה

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות המשך התפרעות לאחר הוראת פיזור לפי סעיף 155 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 20.6.16 סמוך לשעה 9:30, התקיימה תהלוכה של העדה היוונית במתחם קבר דוד בעיר העתיקה בירושלים. בשעות הבוקר המוקדמות של אותו היום הגיעה למתחם קבוצת נערים, בהם גם הנאשם, במטרה למנוע את מעבר התהלוכה במקום. הנאשם ואחרים ישבו על מדרגות בכניסה לחדר "הסעודה האחרונה" במתחם וסירבו להתפנות, על אף שקצין שנכח במקום הודיע להם כי ההתקהלות בלתי חוקית. בשל סירובם של הנערים לעזוב את המקום, כוחות המשטרה השתמשו בכח לפינויים. במהלך הפינוי הנאשם אחז במעקה המדרגות עליהן ישב והתנגד בכח לפינוי, הניף את ידיו וכתוצאה מכך נפל השוטרי עידן בן-נון.

3. לפני בקשה לביטול כתב האישום, בטענה של אכיפה בררנית המקימה לנאשם "הגנה מן הצדק". על פי הנטען בבקשה, המאשימה הגישה כנגד הנאשם כתב אישום באופן שרירותי, המפלה אותו לרעה ובניגוד לדרך שבה נהגה במקרים דומים, שבהם, ככלל, נמנעה מהעמדה לדין. לצורך ביסוס טענתו התייחס ב"כ הנאשם למסמכים שנמסרו לעיונו על פי החלטת מיום 20.2.20, ובהם מידע על תיקי חקירה שנפתחו נגד בגירים בחמש השנים האחרונות בחשד לביצוע עבירות של המשך התפרעות לאחר הוראת פיזור במחוזות ירושלים, תל אביב והמרכז, ואשר ברובם לא הוגשו כתבי אישום.

במסגרת אותה החלטה הוריתי גם על מסירת כל הנחייה שגיבשה המאשימה ביחס לטיפול במפגינים שנעצרו במהלך אירועי מחאה שונים (מחאת החרדים, מחאות הנכים, מחאת בני העדה האתיופית או "המחאה החברתית") ואולם המאשימה הצהירה כי אין בנמצא הנחיות שכאלה. ב"כ הנאשם טען כי העדרה של מדיניות אכיפה סדורה די בה כדי לקבוע קיומה של אכיפה שרירותית המקימה הגנה מן הצדק.

עוד נטען בבקשה כי עובדות כתב האישום אינן מתארות התפרעות אלא אירוע שחומרתו נמוכה מאד, ובמהלכו סירב הנאשם באופן פסיבי להתפנות מהמקום, והתנגדותו כללה אך ורק אחיזה במעקה והנפת ידיים. נטען כי לאחר אלה הנאשם פונה על ידי כוחות המשטרה עוד בטרם החלה התהלכה, ובכך למעשה לא נפגעה זכותם של בני העדה היוונית לחופש תנועה או פולחן.

בהשלמת טיעון מטעם הנאשם נטען עוד כי בסופו של יום מדובר באירוע מינורי, שיש מקום להתייחס אליו באותה צורה שבה התייחסה המאשימה לאירוע שנדון בת"פ 44740-02-17 **מדינת ישראל נ' אליאש**, שבמסגרתו חזרה בה מכתב האישום.

4. המאשימה ביקשה לדחות את הבקשה וטענה כי יש ליישם הגנה מן הצדק באופן מצומצם. המאשימה טענה כי הגם שאין מסמך הנחיות רשמי שבו נקבעה מדיניות האכיפה בעבירות התפרעות, הנחית היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה מצויה בשלבי גיבוש מתקדמים וטרם פורסמה. המאשימה טענה כי מתוך רשימת התיקים שהועברה לעיון ההגנה, מרבית התיקים שנסגרו, נסגרו בשל חוסר ראיות וארבעה תיקים בלבד נסגרו מחוסר עניין לציבור. נטען עוד כי התנגדותו של הנאשם להוראת הפיזור לא הייתה פאסיבית, אלא שהוא הפעיל כח כלפי השוטרים ובכך עבר עבירה נוספת של הפרעה לשוטרי בעת מילוי תפקידו, וכי ביטול כתב האישום בעניינו של הנאשם יוביל לתוצאה לא הוגנת שכן שהקטינים שהיו עמו כבר נתנו את הדין על מעשיהם ונקבעה אשמתם בביצוע העבירות ביחס לאותו אירוע.

5. דין הבקשה להידחות.

6. גם בשלב זה של ההליך, וחרף ההחלטה בבקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, נקודת המוצא לבחינת טענת האכיפה הבררנית היא חזקת התקינות המנהלית, ממנה נהנות רשויות האכיפה והתביעה. לצורך הפרכתה של חזקה זו נדרשות ראיות כבדות משקל, אשר ילמדו על התנהלות פסולה של המאשימה.

7. זאת ועוד, ביטול כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק יעשה במקרים חריגים שבהם נפל פגם משמעותי שיש בו כדי לפגום בתחושת הצדק בעצם ניהול ההליך כנגד הנאשם. זאת ועוד - גם אם מתברר שאמנם נפל פגם בעצם הגשת כתב האישום, אין בכך כדי להוביל, מניה וביה לביטולו, ועל בית המשפט לבחון מהו הסעד ההולם בנסיבות העניין.

8. לגופם של דברים, אתייחס ראשית לטענה בדבר העדרה של מדיניות אכיפה והעמדה לדין בגין העבירה שבה הואשם הנאשם. אמנם, העדרה של מדיניות אכיפה סדורה עשוי, במקרים מסוימים, להקים טענת הגנה מן הצדק בשל כך שאכיפת העבירות עלולה להתבצע בצורה שרירותית. דא עקא שהתברר כי המדינה פועלת לגיבוש ופרסום כללים בדבר מדיניות האכיפה בעבירות שבהן מואשם הנאשם, ועוד טרם פרסום הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, עורכת המדינה מאמצים לפעול בצורה שוויונית כלפי נאשמים המואשמים בעבירות הנוגעות להפרת הסדר הציבורי. הדברים עולים באופן מפורש מתוך הודעת המאשימה על חזרה בה מכתב האישום שהוגש בת"פ 44740-02-17 **מדינת ישראל נ' אליאש**, ואשר צורפה. הודעה זו מלמדת על כך שהמאשימה בוחנת עצמה שוב ושוב, ובודקת, גם לאחר הגשת כתב האישום, האם היא נהגה באופן שוויוני בנאשמים שביצעו עבירות דומות באופן שוויוני.

9. המאשימה צירפה להשלמת הטיעון שלה את נספח א', המתייחס למדיניות האכיפה של מרחב ציון במשטרת ישראל בנוגע להפרות סדר, ובו מוזכרים מספר תרחישים שבהם תינתן עדיפות למתן דו"חות תנועה על פני הגשת כתב אישום נגד מפרי סדר בדרך של חסימות צירים. אחד המקרים הוא אמנם כאשר מדובר בהפרת סדר ברף הנמוך. אכן, גם במקרה דנן הפרת הסדר המתוארת בכתב האישום היא ברף נמוך, ואולם בהקשר זה חשוב לומר שההנחיה המשטרית אינה מורה על סגירת התיקים, אלא על אכיפה בדרך של קנס כספי באמצעות דו"ח תנועה. עם זאת, במקרה דנן, שבו אין מדובר בחסימת ציר תנועה, לא ניתן לאכוף את העבירה בדרך של רישום דו"ח.
10. מתוך נתוני ההעמדה לדין שנמסרו על ידי המאשימה, עולה כי בחלק מהתיקים שנפתחו בגין עבירות דומות הוגשו כתבי אישום, וכי תיקים רבים מתוך אלה שנסגרו, נסגרו משיקולים ראייתיים ולא בשל העדר עניין לציבור. משכך, קשה לומר, וודאי לא באופן מובהק, כי הנאשם עומד לדין לבדו בגין מעשים מן הסוג שבהם הוא מואשם.
11. הצדדים הרחיבו בהשוואה בין עניינו של הנאשם לבין האירוע שנדון בת"פ 44740-02-17 **מדינת ישראל נ' אליאש**, שבו חזרה בה המאשימה מכתב האישום, וטענו טענות עובדתיות סותרות. עיון בתיק מלמד כי בעניין זה הצדק עם המאשימה, שכן כבר בשלבים מוקדמים של ההליך, כתב האישום שהוגש נגד הנאשם באותו התיק תוקן, והוא כלל עבירות התפרעות בלבד, שחלקו של הנאשם בה התמצה בעמידה על הכביש שהובילה לחסימת ציר תנועה. משכך, אין מקום להשוואה בין עניינו של אליאש לעניינו של הנאשם.
12. אכן, כפי שכבר הובהר לעיל, האירוע שבגינו עומד הנאשם לדין אינו מן החמורים, ואולם העובדה כי אירוע הוא מינורי, אין בה כשלעצמה כדי לחזק באופן כלשהו את טענת האכיפה הבררנית. יש בכך, לכל היותר, להצדיק ענישה מקלה, אם וכאשר יורשע הנאשם.
13. לנוכח האמור לעיל, הבקשה לביטול כתב האישום נדחית.
14. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד תמוז תש"פ, 16 יולי 2020, בהעדר הצדדים.